

DOORHEEN HET HART
CENTRUM BRUSSEL

radio 2

BUURT	**CENTRUM BRUSSEL**
STARTPLAATS	**STATION BRUSSEL-CENTRAAL**
AANKOMSTPLAATS	**METRO SINT-KATELIJNE, 1000 BRUSSEL**
AFSTAND	**3,25 KM**
PUBLICATIEDATUM	**11 JULI 2020**
EEN INITIATIEF VAN	**BRUKSELBINNENSTEBUITEN EN MUNTPUNT**

INLEIDING

Deze wandeling neemt je mee van bovenstad naar benedenstad, van de hellingen waarop vroeger graven en hertogen woonden naar de Zennevallei van neringdoeners en ambachtslui. Een wandeling dwars door het hart van Brussel, langs de wegen waar Brussel ontstaan is. Bruksel-binnenstebuiten toont je de diversiteit van de binnenstad, van musea en wafels die toeristen lokken naar de bruisende multiculturele wijken. Op wandel door handel, werk, wonen en plezier.

1 CENTRAAL STATION

Het Centraal Station is in 1937 ontworpen door de bekende architect Victor Horta. Hoewel Horta roem vergaarde door zijn ontwerpen in art nouveau, tekende hij dit gebouw in een andere stijl: art deco. Dat is een stijl die veel hoekiger is en strakke, rechte lijnen gebruikt. Het Centraal Station is het sluitstuk van de Noord-Zuidverbinding voor treinen dwars door Brussel. De constructie van die Noord-Zuidverbinding heeft meer dan 50 jaar geduurd. De graafwerken waren zwaarder dan voorzien en de bouw ging niet vooruit tijdens de twee Wereldoorlogen. Het gebouw is dan wel ontworpen in 1937 maar het raakte pas afgewerkt in 1952. Horta was dan al overleden. Een andere architect, Maxime Brunfaut, werkte het gebouw af naar Horta's plannen.

De gigantische lokettenzaal is het centrum van een kluwen van ondergrondse gangen die je meteen in de juiste richting de stad insturen. Een toerist verdwaalt hier makkelijk, maar pendelaars lopen ondergronds rechtstreeks richting werkplek. Dit station bedient vooral tienduizenden pendelaars uit Vlaanderen en Wallonië die hogerop werken, in de Leopoldswijk en Vrijheidswijk. We volgen even hun weg richting kantoren in de bovenstad.

→ *Neem de doorgang onder de kleinere, dubbele trap, in de richting 'Ravensteingalerij'. Beklim de trappen aan het eind van de doorgang en loop de Ravensteingalerij door tot aan de 'rotonde' op het einde.*

2 RAVENSTEINGALERIJ

Deze galerij combineert een overdekte winkelstraat met kantoorgebouwen aan weerszijden. Een mooi voorbeeld van modernisme uit de jaren 1950 met glasdallen in een betonstructuur die vooral mooi tot hun recht komen onder de grote ronde koepel achterin. Hier stond vroeger de 'Groote Pollepel', een middeleeuws waterreservoir waarin het water bijeenkwam van verschillende bronnetjes rondom. Het reservoir was belangrijk om de binnenstad van drinkwater te voorzien maar werd afgebroken bij de aanleg van de Noord-Zuidverbinding. Rechts neemt de trap je mee voorbij de kantoren van de Vlaamse bouwmeester. De galerij overbrugt heel mooi het hoogteverschil tussen Centraal Station en Ravensteinstraat.

→ *Bovenaan de Ravensteingalerij beland je in de Ravensteinstraat. Aan de overkant links verschijnt de nieuwe hoofdzetel van PNB Paribas Fortis, met een golvende gevel in een eigentijdse vormentaal. Aan de overkant rechts zie je het Paleis voor Schone Kunsten.*

2 RAVENSTEINGALERIJ

3 BOZAR

Het Paleis voor Schone Kunsten, dat nu Bozar heet, is een parel van de art deco, alweer van de hand van Victor Horta. Het vreemde aan dit paleis is dat je voor de grote zaal Henri Le Boeuf een resem trappen omlaag moet nemen. In de meeste andere schouwburgen trek je naar omhoog. Dat komt omdat het gebouwd is in een put, de vallei van de Koperbeek, die vroeger haar bron had in het Warandepark. Horta heeft het moeilijke reliëf omgezet in de kracht van dit paleis. Eigenlijk heeft hij het gebouw in die helling gegraven. Zo kon hij het uitgebreide programma, met een grote concertzaal, een kamermuziekzaal, heel veel andere zalen en een tentoonstellingscircuit als een ingewikkelde puzzel opbouwen. Loop gerust even binnen. De Hortazaal is meestal open voor het publiek en de bookshop is ook een ommetje waard. Merk dat de Hortazaal ook zonlicht krijgt langs glazen in het plafond, net zoals de lokettenzaal van het Centraal Station.

→ *Steek de Ravensteinstraat over en loop via de Baron Hortastraat de trap omhoog, steek de Koningsstraat over en loop verder tot aan de fontein in het midden van het Warandepark.*

3 BOZAR

4 WARANDEPARK

Een warande was een vorstelijk jachtgebied, en ook hier joegen de graven, hertogen en vorsten op loslopend wild. Het bos werd in 1775 onder keizerin Maria Theresia van Oostenrijk omgevormd tot geometrisch stadspark in Franse stijl. Tegenwoordig heb je aan de zuidrand van het park het Koninklijk Paleis en aan de noordrand het Federaal Parlement en de Senaat.

Rondom de fontein heb je drie interessante plekken: links heb je misschien de kiosk gezien waar de AB in de zomer de festivals Boterhammen in het Park en Feeërieën organiseert. Rechts heb je in een houten huisje Kiosk Radio, een internetradio waar lokale en internationale DJ's elke namiddag live streamen, en daartegenover heb je een grotere houten guinguette, de Woodpecker, waar je iets kunt eten en drinken.

→ *Draai aan de fontein rechts en volg het pad tot aan de uitgang. Voor je troont het indrukwekkende Koninklijk Paleis. Volg het trottoir naar rechts en neem voorbij het Paleis en het BELvue museum de Koningsstraat links. 70 meter verder kom je op het Koningsplein. Volg het trottoir en ga op de trappen van de kerk staan.*

5 KONINGSPLEIN

Op de trappen van de kerk heb je een prachtig zicht op de vallei van de Zenne, de rivier die door Brussel stroomde. De toren van het stadhuis valt daarbij op. Het is in die buurt, op het diepste punt van de vallei, dat Brussel ontstond in de 10de eeuw. Waar de handelsweg tussen Brugge en Keulen kruiste met de Zenne, zagen mensen de kans om handel te drijven en producten uit de omgeving te verkopen en te bewerken. Dat werd een succes, want honderd jaar later was het er een drukte van jewelste.

Er kwamen machthebbers die de maatschappij organiseerden en die het water van de Zenne eigenlijk niet meer nodig hadden. Die vestigden zich dus op de steile helling van de vallei en begonnen er paleizen te bouwen. Een van de machtigste was het Paleis op de Coudenberg. Maar dat paleis brandde af in 1731 en in de plaats kwam er het plein waar je nu staat: een rechthoekig plein met allemaal gebouwen die goed op elkaar lijken en symmetrisch zijn opgebouwd. Classicisme, heet dat.

Godfried Van Bouillon troont in het midden, kijkend naar de benedenstad. Toen het jonge België nationale helden nodig had om zijn geschiedenis te schrijven en zich zo een identiteit aan te meten, ging het op zoek naar grote helden uit het 'nationale' verleden. Godfried van Bouillon was een leider van de eerste kruistocht en veroverde Jeruzalem, naar eigen zeggen 'wadend in het bloed der Saracenen'. Hij werd in 1848 geschikt bevonden om mee uit te pakken. Vermoedelijk zouden we daar vandaag anders over denken, net zoals over vele andere standbeelden in de stad.

→ *Steek het Koningsplein voorzichtig over en neem de steile Coudenberg(straat) naar beneden op de linkerstoep, dat is de kant van het Magrittemuseum. Even lager neemt de straat een brede bocht naar links, maar wij gaan rechtdoor, de trappen van de Kunstberg af.*

6 KUNSTBERG

Vanop de trappen heb je een magistraal zicht op dit staaltje van 'totalitaire' architectuur. Net zoals voor het Centraal Station dateren de plannen voor de Kunstberg van voor de Tweede Wereldoorlog. Maar ze zijn pas uitgevoerd na 1952, de afwerking van de Noord-Zuidverbinding. Het grote gebouw links is de Koninklijke Albertinabibliotheek en het park voor je is van de hand van de befaamde tuinarchitect René Péchère.

In 2009 kreeg het Congrescentrum onder het park een nieuwe glazen ingang (rechts). Het werd omgedoopt tot Square Meeting Centre. Tegenwoordig wordt steeds vaker het Engels gebruikt voor zalen en zelfs door gewestelijke administraties. Dat is een teken van het internationale karakter van de stad.

→ *Loop via Square door het park tot aan de uithoek van het gebouwencomplex van de Kunstberg.*

7 NOORD-ZUID-VERBINDING

Dit hoekpand stond jarenlang leeg tot men de succesvolle combinatie van trendy bar Plein Publiek en een tentoonstellingsruimte bedacht. De brede laan onderaan de Kunstberg is eigenlijk het dak van de Jonction, de Noord-Zuid spoorwegverbinding. Iets verder rechts zie je het Centraal Station, waarvan de zes perrons onder de grond liggen. Deze spoorwegverbinding dwars door de stad heeft letterlijk een spoor van vernieling aangericht in het centrum. Om de treinsporen onder de grond aan te leggen werden er immers heel wat wijken afgebroken om een brede sleuf te graven. Die sleuf is vervolgens weer opgevuld en bovenop kwamen er heel wat kantoren. Daardoor betekent de Jonction een breuk in de stad waar er enkel leven is van maandag tot vrijdag, binnen de werkuren.

8 BORTIERGALERIJ

→ *Steek over en volg naar beneden, aan de linkerkant van het groene veld, de Putterijsquare.*

8 BORTIERGALERIJ

De huizen aan de linkerkant huisvesten voornamelijk kunstgaleries en trendy shops. Hier kan je voelen hoe de kunstbeleving van de musea op het Koningsplein stilaan overgaat tot kunstconsumptie richting Ilôt Sacré, het toeristisch centrum rond de Grote Markt. De Bortiergalerij is een verborgen parel. Deze vroegere ingang van de Magdalenamarkt is een van de eerste overdekte winkelstraten van Europa, het prachtige classicisme herbergt vandaag tweedehandsboekenwinkels. Een waar boekenantiquariaat in een prachtig houten interieur met overvloedige natuurlijke verlichting.

→ *Loop de straat verder af, voorbij de Maria-Magdalenakerk tot aan de Grasmarkt.*

9 GRASMARKT

In het midden van dit plein zit Charles Buls met zijn hondje te genieten van de gezellige drukte. Zonder de drukte van het massatoerisme is het goed vertoeven onder de bomen. Als burgemeester van Brussel Stad vond Buls het belangrijk zorg te dragen voor ons patrimonium. Hij liet de Grote Markt en de restanten van de eerste stadsomwalling restaureren. Die restauratie kan best bestempeld worden als 'romantisch historiserend': de geschiedenis werd geactualiseerd met de romantiserende kijk die men toen had op de middeleeuwen.

Buls draait zijn rug naar de drie grote hotels in pseudo-Vlaamse renaissancestijl die in de jaren 1990 gebouwd zijn op een voormalige parking. Deze gigantische hotels mochten er komen op voorwaarde dat de gevels er min of meer middeleeuws zouden uitzien, met baksteen en trapgevels, om zich op een harmonieuze manier in te passen op het plein. Geslaagd?

→ *Loop het plein verder af richting benedenstad. Net voorbij het plein zie je rechts, tussen Häagen-Dazs en ING, de majestueuze ingang van de Sint-Hubertusgalerijen.*

10 SINT-HUBERTUS-GALERIJEN

Welkom in een van de parels van Brussel, de Koninklijke Sint-Hubertusgalerijen. De Nederlandse architect Jean-Pierre Cluysenaar bouwde in 1847 de allereerste overdekte winkelstraat van Europa. Dit staaltje van Italiaanse neo-renaissance is ook een van de weinige plekken rond de Ilôt Sacré met een gezonde mix van wonen, werken en vertier: op het gelijkvloers zijn er naast chique winkels ook cafés, de kwaliteitscinema Galeries en een theater, terwijl er op de verdiepingen nog steeds mensen wonen. Dat staat in schril contrast met de andere straten rond de Grote Markt waar amper iemand woont en het toerisme primeert.

→ *Loop verder tot net voor de dwarsstraat. Deze galerij is tegenwoordig bekend om zijn pralines. Je loopt voorbij verschillende chocoladezaken, maar vooral Neuhaus rechts interesseert ons.*

11 NEUHAUS

Jean Neuhaus II was de zoon van een Zwitserse zakenman. Hij opende op deze plek een apotheek, dat zie je nog aan het oorspronkelijke interieur. Neuhaus vond een ingenieuze oplossing om bittere en zure medicamenten makkelijker te kunnen inslikken: je doet er een laagje chocolade rond en het is zo binnen. Toen bleek dat klanten dagelijks langskwamen voor hetzelfde medicijn, begon hij zich zorgen te maken. “Waarom koop je dit, je hebt het niet nodig?” De klanten antwoorden steevast: “omdat het lekker is!” Daarop besliste Neuhaus te experimenteren met andere vullingen: nootjes, rozijnen, marsepein... Zo ontstond zo’n honderd jaar geleden de praline. Na een paar jaar hield hij trouwens de farmacie voor bekeken en ging hij enkel nog pralines verkopen.

10 SINT-HUBERTUSGALERIJEN

13 STREET ART PARCOURS

Valt het je trouwens op dat pralines vaak een zaak zijn van migranten: Neuhaus, Marcolini, Leonidas,...

Net voorbij Neuhaus moet je eens kijken naar de prijs van de lederen handtassen en portemonnées. Inderdaad niet voor de gemiddelde burger. Is het toeval dat Delvaux zijn lederwaren op deze plek verkoopt, op de kruising met de Beenhouwersstraat? Een van de restproducten bij het slachten is de huid, maar de leerlooierijen lagen in de middeleeuwen eerder in de Marollen, langs de huidige Huidevettersstraat.

→ *Neem de Beenhouwersstraat naar links.*

12 BEENHOUWERSSTRAAT

De door Johan Verminnen bezongen Rue des Bouchers was de laatste jaren verworden tot een toeristenval waar je beter niet kwam, en al zeker niet om te eten. De Stad Brussel trad in 2018 streng op. Het was al verboden om mensen binnen te lokken met aantrekkelijke maaltijdformules. Nu moesten ook de terrassen en kenmerkende luifels verdwijnen om de brandveiligheid te garanderen. Een brandweerwagen moet immers door de straat kunnen, vertelden de stadsdiensten. Gevolg: twee derde van de restaurants ging dicht. Beetje bij beetje komt er weer leven in de straat, met oog voor diversiteit aan winkels.

→ *Volg de Beenhouwersstraat en neem de eerste straat links, de Korte Beenhouwersstraat. Op het einde van dit straatje valt links de street art op.*

13 STREET ART PARCOURS

Werd het raster waarover je loopt nu gemaakt op vraag van de Stad Brussel, of niet? De rode en witte propaganda-affiches op de muren zijn voorzien van het logo van de stad, maar dat kan ook een grap van de kunstenaar zijn die dit hier aanbracht. Zeker is wel dat de straatvegers die helemaal op het einde links van de straat de katten berijden, wel op vraag van de stad zijn aangebracht. De Stad stelt bepaalde muren ter beschikking van graffitikunstenaars om zo een street art-parcours te maken. Hier bracht Jaune een ode aan de ‘dagelijkse helden’. Wanneer de stad zelf de opdracht geeft, noemen ze het “fresco’s” om de kerk in het midden te houden. Fresco’s zijn kunst, graffiti is vandalisme. Hier staat trouwens ook een piepklein mannetje klaar om de dieperik in te springen. Hoe vind je het werk van Isaac Cordal?

→ *Steek de Grasmarkt over en volg rechtdoor de Vlees-en-Broodstraat naar de Grote Markt. Je komt voorbij Visit Flanders, de toeristische informatiedienst van Vlaanderen.*

15 CIRIO

14 GROTE MARKT

Over dit plein zijn boeken geschreven, het is UNESCO-werelderfgoed. Onmogelijk om hier alles over te vertellen in een paragraaf. We pikken er twee zaken uit. Is het een plein (Grande Place) of een markt? De Grote Markt was in de middeleeuwen het centrum van de marktwijk, let op de straatnamen rondom: Kaasmarkt, Botermarkt, Kolenmarkt, Grasmarkt. De legende wil dat Napoleon zei: "ceci n'est pas un marché, c'est une place". En zo werd de markt een plein, terwijl er wel nog steeds markt gehouden werd. Vandaag is de marktfunctie verdwenen en is de Nederlandstalige naam het enige dat daaraan nog herinnert.

Kijk ook eens goed naar het stadhuis en merk op dat de toren niet in het midden staat. Bovendien staat de poort onderaan ook niet in het midden van de toren. Dat komt omdat het linkerdeel van het stadhuis eerst is gebouwd, samen met de toren. Het was de bedoeling dat die op de hoek zou staan. Maar toen bleek het stadhuis te klein en werd er nog een rechterdeel gepland. Alleen was er niet genoeg plaats om de rechtervleugel even groot te maken als de linkerzijde. Er bestaat een legende over de architect die zich van de toren wierp toen hij besefte dat zijn toren niet in het midden stond. Die mag je dus vergeten.

→ Via de Boterstraat rechts kom je aan de achterkant van de Beurs. Loop langs de rechterkant van het Beursgebouw, halverwege zie je rechts de Cirio.

15 CIRIO

Dit café uit 1886 is het oudste café van Brussel, als je als maatstaf neemt dat het onafgebroken open geweest moet zijn. Het prachtige belle-époque-interieur neigt naar art nouveau, en is zeker een ommetje waard. Als het tijd is voor een aperitief, doe dan zoals Jacques Brel, ga voor een half-en-half: een half glas champagne en een half glas witte wijn, de huisspecialiteit. Langs het terras van de Cirio zie je het glazen dak van ondergrondse ruïnes, een restant van een Franciscanenklooster uit 1238.

→ Loop verder tot op het Beursplein.

16 BEURSPLEIN

Hier stroomde ooit de Zenne. In de jaren 1860 was de rivier verworden tot een open riool en veelvuldige overstromingen leidden tot cholera-epidemieën. Hier heerste kommer en kwel. Burgemeester Jules Anspach besliste om de rivier te overwelven en daarmee sloeg hij twee vliegen in één klap: het maakte een einde aan de overstromingen en ook de armoede verdween uit dit stadsdeel. De stad werd gesaneerd, de huisjes waarin de armen woonden werden afgebroken (en daarmee was de armoede 'opgelost') en in de plaats kwamen de Centrale Lanen, grote boulevards in Parijse stijl.

De Anspachlaan was niet zo lang geleden nog een stadsautostrade, de kortste weg tussen Noord- en Zuidstation. Maar nu zijn de lanen autovrij. Na jaren aarzelen maakte de Stad Brussel van de hele zone tussen De Brouckère- en Fontainasplein een voetgangersgebied, en gaf zodoende de stad terug aan de inwoners, passanten en toeristen. Het Beursgebouw zelf werd gebouwd na de overwelving van de Zenne. Er zijn grote werken aan de gang want hier komt de Brussels Beer Experience, een biermuseum.

→ Als je met je rug naar de Beurs staat, zie je voor je de Auguste Ortsstraat en in het verlengde de Dansaertstraat. Neem echter de straat in de linkerhoek, tussen Exki en de Ierse pub O'Reilly's.

17 LITTLE ASIA

Sommigen noemen het Chinatown, maar eigenlijk heeft de straat niks Chinees. De enige Chinese supermarkt sloot een paar jaar geleden. Little Asia is correcter: Vietnamese en Thaise keuken is al wat de klok slaat, naast een eenzame Indiër. Halverwege zie je links een zij-ingang (via de bar) van Cinema Palace, een kwalitatieve bioscoop in 2018 opgericht door onder meer de gebroeders Dardenne in de voormalige Pathé Palace. Terwijl je door de straat loopt, voel je het bruisende café- en restaurantleven naderen.

→ De straat leidt naar het Sint-Goriksplein.

18 SINT-GORIKS

Het Sint-Goriksplein is hét caféplein bij uitstek van het stadscentrum, maar het was ooit anders. De hal stond jarenlang leeg, omringd door de ene stadskanker naast de andere. Visionaire waaghals Frédéric Nicolay zag potentieel en opende op vier jaar tijd drie cafés, op elke hoek één: de Zebra, de Mappa Mundo en Le Roi des Belges. Daarmee zorgde hij ervoor dat dit deeltje van de wijk gebruikt wordt door zijn eigen klanten. Het was een belangrijke stap in de herontdekking en heropleving van de buurt. Intussen heeft Nicolay zijn sporen verdiend als nachtburgemeester van Brussel. Hij opende verschillende succesvolle cafés en restaurants, telkens met een eigenzinnige inrichting en vaak op onvermoede plaatsen.

De hallen zijn in 1881 gebouwd als groenten- en fruitmarkt om de straten rond de Grote Markt te ontlasten, maar door de komst van auto, frigo en supermarkt was het niet meer nodig om elke dag verse voeding te kopen en kwamen de

18 SINT-GORIKS

23 VISMET

hallen in de jaren 1970 leeg te staan. Eind vorige eeuw herstelde het Brussels Gewest de hallen in ere en tegenwoordig vind je er een café, een expo over Brussel op het gelijkvloers, gratis toegankelijke tijdelijke tentoonstellingen op het balkon en een vrije rustzone achter de obelisk van de abdij van Grimbergen, met helemaal achterin een infopunt met historische stadsinformatie.

→ *Neem achterin de rechteruitgang en verlaat het plein via de Pletinckxstraat. Steek de drukke Van Arteveldestraat over en volg de Sint-Kristoffelstraat tot op de eerstvolgende hoek.*

19 ZINNEKE PIS

Het hondje aan de overkant is het nieuwste beeld van de pisfamilie, naast Manneken en Jeanneke. Dat het beestje niet pist ligt aan de toenmalige burgemeester. Die vond het niet kunnen dat een hond zou staan pissen op straat. Zinneke Pis is van de hand van Tom Frantzen en staat hier sinds 1998 (niet) te pissen.

Een zinneke is een straathond, een bastaard, een gemengd ras. Historisch gezien is nen échten Brusseleir een ket, zoals Manneken Pis. Maar wat is dat vandaag, een echte Brusselaar, in een kosmopolitische stad waar zeventig procent van de inwoners wortels heeft in het buitenland? De Zinneke Parade viert tweejaarlijks deze Brusselse diversiteit en misschien zou Zinneke Pis het nieuwe symbool van het superdiverse Brussel kunnen worden?

Merk op dat een straatkunstenaar een geel streepje heeft achtergelaten op de grond en tegen het paaltje. Zo plast hij toch nog een beetje...

→ *Ga verder in het verlengde van de Sint-Kristoffelstraat en volg de Oude Graanmarkt tot aan de Dansaertstraat.*

20 QUARTIER FLAMAND

De Dansaertstraat is een straat met naam en faam geworden. Vlaamse artiesten als Arno, Jan Decorte, Dominique Deruddere en Marc Didden kwamen hier in de jaren 1980 wonen, toen het een verwaarloosde straat was in een leegbloedende stad. De Vlaamse Golf zorgde voor vers bloed en zo was deze wijk een van de eerste van het centrum die herleefde. Het was ook de straat van de mode-ontwerpers, al zijn die zo goed als allemaal verdwenen naar de achterstraatjes. Ze kunnen de concurrentie op de huurmarkt niet aan met multinationals die hier koste wat kost een stekje willen omwille van de internationale faam.

→ *Steek de Dansaertstraat over tot op het pleintje onder de bomen.*

21 DE MARKTEN

Daar waar Sint-Goriks bovenal een Franstalig plein is, wordt in deze buurt voornamelijk Nederlands gesproken. Dat zal je meteen wel merken op de terrassen onder de bomen. We zijn hier in de Quartier Flamand, de wijk van de Dansaert-Vlamingen rond het gemeenschapscentrum De Markten (links). Iets verder hebben de Dansaert-Vlamingen hun stamcafés: de Monk, de Roskam, Daringman of nog de Merlo.

Alle Brusselse gemeenten hebben een Vlaams gemeenschapscentrum waar je terecht kunt voor allerhande activiteiten, workshops, sport en spel, concertjes, cinema-avonden, debatten, Nederlandse les en meer. Elk gemeenschapscentrum heeft zijn eigen identiteit, de activiteiten komen vaak tot stand naargelang de vraag en het aanbod van de wijk.

→ *Loop verder tot aan de volgende straat, steek over tot in het midden van het plein voor de kerk.*

22 SINT-KATELIJNE

Zo'n 150 jaar geleden zouden we op deze plek in het water zwemmen. Het Sint-Katelijnedok was het laatste dok van de haven van Brussel. Hier vertrok het kanaal richting Willebroek, een handelskanaal uit de 16de eeuw dat Brussel met Antwerpen en de Noordzee verbond. Het kanaal werd aangelegd toen de Zenne verzandde en Mechelen tol begon te heffen op de rivier. Omwille van het doortrekken van het kanaal naar Charleroi in 1830, werd deze tak van het handelskanaal overbodig en vanaf 1870 beetje bij beetje gedempt. Op het eerste dok dat verdween werd de nieuwe Sint-Katelijnekerk gebouwd, ter vervanging van de oude kerk die deels afgebrand was. De toren staat er wel nog, rechts van de huidige kerk. Dat de toren bewaard bleef, heeft ermee te maken dat architect Joseph Poelaert bij de bouw al doorhad dat de nieuwe kerk geen klokkentoren zou kunnen dragen omwille van de onstabiele ondergrond.

We zijn bijna aan het einde van deze wandeling. Als je honger begint te krijgen, ben je op het goede adres, want hier heerst 'fast-casual' meer dan elders. Fast-casual is een trendy concept waarbij eethuizen een mix zoeken tussen fast food en casual dining. Het eten is kwalitatief, soms zelfs bio of vegetarisch, maar je wordt veel sneller bediend dan in een traditioneel restaurant. Meer dan voldoende opties op dit plein en in de Vlaamsesteenweg. Eentje geniet extra aandacht: de Noordzee. Deze vistoog haalde het nieuws omwille van zijn origineel concept: verse vis, oesters, calamares of garnaalkroketten met een glas witte wijn aan de toog. Met de komst van deze vistoog werd De Monk ook het enige Brusselse café met zicht op de Noordzee.

→ *Loop links van de kerk tot aan de grote open ruimte aan de linkerkant.*

23 VISMET

De straatnamen verraden waarom hier zo'n langwerpige open ruimte is midden in het stadscentrum. Brandhoutkaai, Baksteenkaai en verderop Steenkoolkaai, Schuitenkaai, Kalkkaai, Timmerhoutkaai enzovoort. Hier lag van de 16de tot de 18de eeuw de haven van Brussel. Toen deze kaai gedempt werd, stond hier een tijd lang een vismarkt. Vandaar dat dit plein in de volksmond nog steeds de Vismet heet. Het enige dat hiervan overblijft, zijn de neonkreeften op het toeristische restaurant links. De waterbassins zijn een knipoog naar het vergane kanaal.

Deze buurt leefde de voorbije 15 jaar helemaal op, met talloze caféetjes, restaurants, een biosupermarkt, chocolatiers en een zeer populaire glacier. Voor die ijsjes moet je even doorstappen tot aan de Anspachfontein. Links zie je Gaston. Bij mooi weer is de file navenant.

→ *Onder het plein bevindt zich de metrohalte Sint-Katelijne. Van hieruit zijn het twee haltes naar het Centraal Station, maar je kan ook nog wat kuieren in de wijk of te voet terugkeren naar het station, dat is een kwartier doorstappen.*

Muntpunt is de grootste Nederlandstalige bibliotheek van Brussel. Het startpunt voor nieuwsgierige geesten. Het infopunt voor wie z'n weg zoekt in de stad. Het vertrekpunt voor iedereen die Brussel wil beleven.

Muntpunt
Munt 6, 1000 Brussel
02 278 11 11
info@muntpunt.be
www.muntpunt.be

Voor deze uitgeschreven wandeling deed Muntpunt een beroep op Brukselbinnenstebuiten. De gidsen van Brukselbinnenstebuiten hebben een groot hart voor Brussel en willen je de stad tonen in al haar veelzijdigheid. Ze hebben oog voor positieve en negatieve ontwikkelingen en vertellen fabeltjes noch pr-verhalen.

Brukselbinnenstebuiten
02 218 38 78
onthaal@brukselbinnenstebuiten.be
www.brukselbinnenstebuiten.be

Verantwoordelijke uitgever: Roel Leemans, Munt 6, 1000 Brussel

Vlaanderen verbeelding werkt · brussel · BRUKSEL BINNENSTE BUITEN · MUNTPUNT